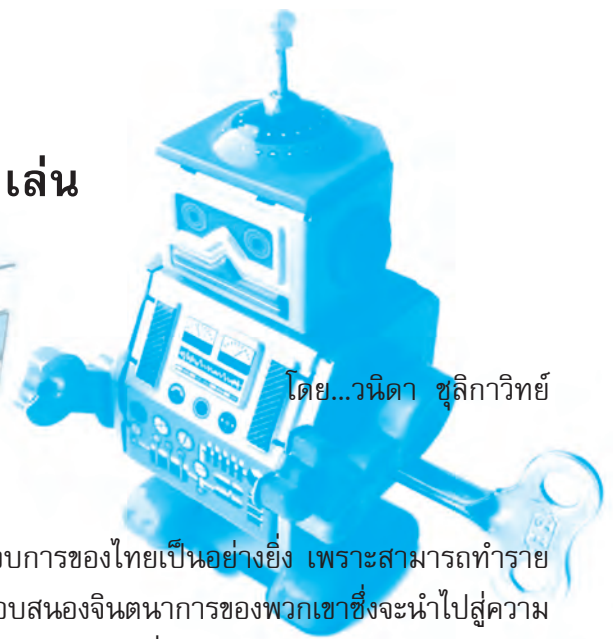

ของเล่น...ที่ไม่ใช่เรื่องเล่น

โดย...วนิดา ชูลิกาวิทย์

ปัจจุบันนี้ของเล่นเด็กจัดเป็นสินค้าที่น่าจับตามองของผู้ประกอบการของไทยเป็นอย่างมาก เพราะสามารถทำรายได้เป็นจำนวนมาก เนื่องจากเด็กแต่ละคนต้องการเล่นของเล่นเพื่อตอบสนองจินตนาการของพวกเขาซึ่งจะนำไปสู่ความคิดสร้างสรรค์ได้ เด็กเกือบร้อยละร้อยมีความสุข สนุกสนาน เมื่อได้เล่นของเล่นที่มีสีสันสดใส มีรูปแบบหลากหลายชวนมอง ชวนสัมผัส และสร้างความเพลิดเพลินให้แก่ตนเอง

ของเล่นแบ่งเป็นหลายประเภทได้แก่ ประเภทไม้ ประเภทพลาสติก ฯลฯ แต่ละประเภทยังแยกย่อยออกได้อีกหลายอย่าง ได้แก่ของเล่นมีเสียง ไม่มีเสียง ของเล่นเลียนแบบอาวุธ ของเล่นที่มีการเคลื่อนไหวและเครื่องเล่นสนาม เป็นต้น ส่วนขนาดมีตั้งแต่ขนาดเล็กไม่กี่เซนติเมตรไปจนถึงขนาดใหญ่เป็นเมตร ดังนั้นผู้ประกอบการควรมีวิธีเลือกของเล่นให้ปลอดภัย และควรมองหาเครื่องหมายรับรองมาตรฐาน ตรา“มอก.” บนบรรจุภัณฑ์หรือบนของเล่นเสียก่อน เพื่อเป็นหลักประกันว่าของเล่นชิ้นนี้มีความปลอดภัยได้มาตรฐาน นอกจากนี้ถึงแม้จะมีคำแนะนำหรือคำเตือนอย่างเคร่งครัด แต่ผู้เล่นส่วนใหญ่เป็นเด็ก มักขาดความระมัดระวังเล่นด้วยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ทำให้เกิดอันตรายต่อตนเองหรือเพื่อน ๆ จนบางรายถึงขั้นเสียชีวิตก็เป็นได้ ดังนั้นผู้ผลิตควรให้ความสำคัญในประเด็นเหล่านี้เป็นอย่างมาก จากสถิติพบว่าเด็กเล็กส่วนมากที่อายุต่ำกว่า 3 ปี จะเกิดอันตรายจากการเล่นของเล่นมากกว่าเด็กโต ปัญหาที่พบหรือภัยที่เห็นได้ชัดเจน คือ การที่เด็กนำของเล่นเข้าในปาก และอาจเกิดอุดตันในหลอดลมจนทำให้หายใจไม่ออก สมองขาดออกซิเจน ในกรณีที่ช่วยไม่ทันบางรายอาจเสียชีวิตได้ นอกจากนี้ยังมีภัยที่มองเห็นไม่ชัดเจน ค่อย ๆ สะสมอยู่ในร่างกาย นั่นคือ “ภัยจากสารปนเปื้อนในของเล่น” สารปนเปื้อนที่เป็นปัญหานั้นส่วนใหญ่อยู่ใน“สี” ที่ผสมหรือทาทับบนของเล่น ถ้าเล่นนานหรือบ่อย ๆ สารเหล่านี้อาจลอกติดตามอวัยวะของผู้เล่น และเกิดการสะสมในร่างกายทีละน้อย เมื่อมีปริมาณมากถึงขั้นเกินกว่าเกณฑ์กำหนด ย่อมก่อให้เกิดอันตรายต่อร่างกายได้ สารปนเปื้อนในของเล่นที่ควรระวังมี 8 ชนิด ดังนี้

- ตะกั่ว ส่งผลโดยตรงต่อสมอง ทำให้เซลล์สมองเสียหาย มีพัฒนาการช้า และส่งผลกระทบต่อเม็ดเลือดแดง ทำให้เป็นโรคซีด

- โครเมียม เมื่อร่างกายได้รับในปริมาณมากจะทำให้เป็นแผลที่ผิวหนังและเยื่อบุผิว ไตอักเสบ รวมทั้งเป็นสารก่อมะเร็งต่อระบบทางเดินหายใจ

- พรอท ทำให้ผิวหนังแดงและลอก มีผลต่อสมองทำให้ระดับความรู้สึกตัวและพฤติกรรมเปลี่ยนแปลง

- แคดเมียม ทำให้อวัยวะในร่างกาย เช่น กระเพาะ ลำไส้ ปอด ฯลฯ เกิดการอักเสบ ไตทำงานผิดปกติและเป็นสารก่อมะเร็งปอดด้วย

- สารหนู ถ้าร่างกายรับเข้าไปมาก ๆ จะทำให้ตัวเหลือง ตับอักเสบ เส้นประสาทชาเป็นอัมพาต

- ฟลวง มีผลต่อระบบทางเดินหายใจ อาจทำให้เกิดอาการปอดอักเสบ และยังเป็นสารก่อมะเร็งในปอดด้วย

- แบเรียม ส่งผลให้กล้ามเนื้ออ่อนแรง หัวใจเต้นผิดปกติ อาจมีผลต่อสมองและไตได้
- ซิลิเนียม มักพบสะสมอยู่ในฟัน เส้นผมและเล็บ แต่ผลของการสะสมเรื้อรังยังไม่ชัดเจน

ของเล่นเด็กจัดเป็นสินค้าส่งออกอันดับต้นๆ ของประเทศไทย รองจากยางพารา ถึงแม้ของเล่นจัดเป็นสินค้าส่งออกอันดับต้น แต่กลับมีส่วนแบ่งด้านการตลาดในต่างประเทศประมาณร้อยละ 5 เท่านั้น ซึ่งนับว่าน้อยมากเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศจีน เพราะของเล่นทั่วโลกปัจจุบันส่งมาจากประเทศจีนประมาณร้อยละ 80 แต่สินค้าของเล่นจากประเทศจีนอีกเช่นกัน ที่ถูกเรียกคีนจากท้องตลาดเป็นจำนวนมากแทบทุกวัน เนื่องจากคุณภาพไม่ได้มาตรฐาน มีสารปนเปื้อนในของเล่น ได้แก่ ตะกั่วเกินเกณฑ์กำหนด ก่อให้เกิดปัญหาแก่ประเทศนำเข้า หากเข้าไปดูเว็บไซต์เกี่ยวกับของเล่นในต่างประเทศ จะพบว่า การเรียกคีนของเล่นเป็นเรื่องปกติมาก และยิ่งถือว่าการเรียกคีนของเล่นเป็นการแสดงออกถึงความรับผิดชอบของผู้ผลิตอีกด้วย แต่ในทางกลับกันกลายเป็นการสร้างปัญหาต่อภาวะการส่งออกของหลายประเทศ เนื่องจากประเทศคู่ค้าต้องเพิ่มมาตรการตรวจสอบคุณภาพสินค้าของเล่นเด็กให้มากยิ่งขึ้น ซึ่งผู้ประกอบการของไทยต้องตระหนักเสมอว่าในต่างประเทศ ได้แก่ ประเทศสหรัฐอเมริกา และหลายประเทศในยุโรป ออสเตรเลีย รวมทั้งญี่ปุ่น และเกาหลี มีระบบคุ้มครองผู้บริโภคที่ดี ประเทศเหล่านั้นมีการสุ่มตรวจของเล่นนำเข้าทุกรุ่น ไม่ว่าจะเป็นประเภทเดียวกันหรือไม่ก็ตาม เมื่อพบว่าไม่ได้มาตรฐานจะห้ามนำเข้า หรือเรียกเก็บคีนทันที พร้อมทั้งประกาศให้ชาวโลกได้รับรู้อีกด้วย ดังนั้นผู้ประกอบการของไทยควรหันมาให้ความสำคัญต่ออุตสาหกรรมประเภทนี้ให้มากยิ่งขึ้น เพราะ “ของเล่น...ไม่ใช่เรื่องเล่น” แต่คนไทยมีข้อได้เปรียบเนื่องจากมีความสามารถหลายด้าน โดยเฉพาะด้านการออกแบบ อีกทั้งฝีมือและมีความประณีตสูง ถ้าให้ความสำคัญต่อการปรับปรุงรูปแบบของสินค้าให้ได้มาตรฐานตรงความต้องการของตลาด รวมทั้งพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ที่มีความหลากหลาย มีความทันสมัย แปลกใหม่ ให้แตกต่างจากคู่แข่งอยู่เสมอ และผลิตภัณฑ์เหล่านี้ควรช่วยเสริมความรู้ ทักษะและเสริมพัฒนาการของเด็กให้มากขึ้น ส่วนการออกแบบผลิตภัณฑ์ควรออกแบบอย่างต่อเนื่อง เช่น ผลิตออกมาเป็นชุดหรือเพื่อการสะสม หรือใช้เป็นของขวัญในหน้าเทศกาลต่างๆ อีกทั้งบรรจุภัณฑ์ควรออกแบบให้มีรูปแบบที่โดดเด่น สะดุดตา ดึงดูดใจผู้บริโภคควรนำเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่ทันสมัยเข้ามาใช้ในกระบวนการผลิต และพยายามสร้างแบรนด์หรือเครื่องหมายการค้าของไทยให้เป็นที่รู้จักในต่างประเทศ ตลอดจนมีการเข้าร่วมงานแสดงสินค้าทั้งในประเทศและต่างประเทศเพื่อประชาสัมพันธ์เผยแพร่ของเล่นไทยให้เป็นที่รู้จักมากขึ้น พยายามศึกษาข้อมูลข้อกำหนดด้านมาตรฐานความปลอดภัยของประเทศคู่ค้า เพื่อสามารถผลิตสินค้าให้ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด นอกจากนี้ผู้ประกอบการยังต้องให้ความสำคัญต่อคุณภาพของสินค้ารวมทั้งควบคุมให้ได้มาตรฐานอย่างต่อเนื่อง ศึกษากฎระเบียบของประเทศคู่ค้าให้เข้าใจอย่างถูกต้องและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด ยิ่งไปกว่านั้นการจะประสบความสำเร็จในการนำพาอุตสาหกรรมประเภทนี้สู่การค้าในระดับสากลยังต้องได้อาศัยความร่วมมือจากหลายฝ่ายทั้งภาครัฐและเอกชนด้วย แต่ทุกวันนี้หน่วยงานภาครัฐของไทยหลายแห่ง ได้แก่ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และกระทรวงอุตสาหกรรม ฯลฯ มิได้หนึ่งนอใจ กำลังเร่งส่งเสริมสนับสนุนทั้ง

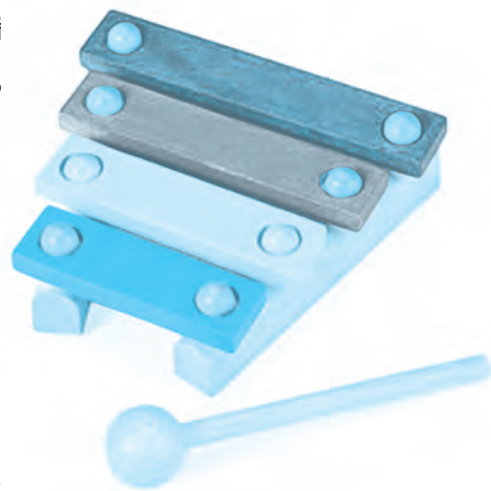

ด้านการเจรจาต่อรองทางการค้า การให้ความรู้ทั้งด้านวิชาการ กฎระเบียบเทคนิค รวมทั้งด้านการค้าการส่งออกแก่ผู้ประกอบการ และปลายเดือนสิงหาคม 2550 ที่ผ่านมานี้ ทางสำนักงานมาตรฐานสินค้าอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงการต่างประเทศ และสถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงวอชิงตัน ยังได้ร่วมกันจัดสัมมนาขึ้นเพื่อให้ความรู้ด้านวิชาการต่าง ๆ ด้านมาตรฐาน กฎระเบียบเทคนิคและการประเมินความสอดคล้องของประเทศสหรัฐอเมริกาซึ่งเป็นหนึ่งในประเทศคู่ค้า เพื่อกระตุ้นผู้ประกอบการให้เร่งผลิตสินค้าของเล่นสำหรับการส่งออกให้มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล

การส่งของเล่นไปจำหน่ายยังต่างประเทศ นอกจากต้องคำนึงถึงสิ่งต่าง ๆ มากมายดังกล่าวข้างต้นแล้ว ผู้ผลิตยังต้องศึกษาข้อกำหนดเฉพาะของประเทศคู่ค้าให้ดี และคุณภาพสินค้าต้องได้มาตรฐาน โดยต้องผ่านการทดสอบคุณภาพสินค้าจากห้องปฏิบัติการที่ได้รับการรับรองตามมาตรฐาน ISO/IEC 17025 : 2005 General requirements for the competence of testing and calibration laboratories เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าของเล่นนั้นมีคุณภาพเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานเป็นที่ยอมรับของประเทศคู่ค้า กรมวิทยาศาสตร์บริการ โดยสำนักบริหารและรับรองห้องปฏิบัติการ นับเป็นหน่วยงานหนึ่งที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพสินค้าของเล่นเด็กให้ได้มาตรฐานสากล โดยเร่งเดินหน้าให้การรับรองความสามารถห้องปฏิบัติการทดสอบของเล่น ขณะนี้ห้องปฏิบัติการดังกล่าวได้ยื่นขอการรับรองหลายราย และกำลังอยู่ระหว่างกระบวนการดำเนินงานเพื่อให้การรับรอง เมื่อห้องปฏิบัติการได้รับการรับรองแล้ว ย่อมเป็นหน่วยทดสอบหนึ่งที่จะให้การสนับสนุนผู้ผลิตในการผลิตของเล่นที่มีคุณภาพและความปลอดภัยต่อเด็กไทย รวมทั้งการส่งออกไปขายยังต่างประเทศ เป็นการช่วยฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศไทยได้อีกทางหนึ่ง

ความสามารถตาม ISO/IEC 17025 ย่อมสร้างความน่าเชื่อถือในความแม่นยำของผลการทดสอบ เป็นการลดความเสี่ยงทั้งเวลาและค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบซ้ำ ช่วยลดอุปสรรคการกีดกันทางการค้าด้วยเหตุผลทางเทคนิค ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้ประกอบการ ในการเพิ่มศักยภาพด้านการแข่งขันของอุตสาหกรรมของเล่นเด็กของไทยในตลาดต่างประเทศอีกด้วย

สำหรับห้องปฏิบัติการทั้งภาครัฐ และเอกชน ถ้าประสงค์ขอการรับรองความสามารถ ตามมาตรฐาน ISO/IEC 17025 สามารถขอรายละเอียดได้ โดยติดต่อที่หมายเลขโทรศัพท์ 0 2201 7132 โทรสาร 0 2201 7201 หรือทางเว็บไซต์กรมวิทยาศาสตร์บริการ <http://www.dss.go.th>

เอกสารอ้างอิง

Daily news online : world [Online] [Cite 10 september 2007] Available from Internet :

<http://www.Google.com> ใน www.dailynews.co.th/web/html/popup_news/Default.aspx?ColumnId=44418&NewsType=2&Template=1 - 117k

InterTek. **Seminar on the US Standards , technical regulation and conformity assessment procedure for**

toys. Prepared by Chan , Nelson and Chin , Kelvin. 2007. August 27 -31 ; Bangkok : (Siam City Hotel), 2007. 51P.

Toy hazard recall. [Online] [Cite 10 september 2007] Available from Internet : <http://www.Google.com>

ใน www.cpsc.gov/cpsc/pub/prerel/category/toy.html - 142k

ดร.ณัฏฐ์ วัชรารุ่งเรืองวิทย. อันตรายจากของเล่น. **สารน่ารู้. [ออนไลน์]** [อ้างถึงวันที่ 10 กันยายน 2550] เข้าถึงได้จาก :

อินเทอร์เน็ต : <http://siwebdssgoth/lo>

สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม. มาตรฐานผลิตภัณฑ์ของเล่น เล่ม 1 : ข้อกำหนดทั่วไป. **มอก 685-2540.**

อุตสาหกรรมของเล่น [ออนไลน์] [อ้างถึงวันที่ 10 กันยายน 2550] เข้าถึงได้จากอินเทอร์เน็ต :

<http://www.Google.co.th> ใน [www.dft.moc.go.th/the_files/\\$\\$16/level4/อุตสาหกรรมของเล่น3.doc](http://www.dft.moc.go.th/the_files/$$16/level4/อุตสาหกรรมของเล่น3.doc)

อุตสาหกรรมของเล่นเด็ก [ออนไลน์] [อ้างถึงวันที่ 10 กันยายน 2550] เข้าถึงได้จากอินเทอร์เน็ต :

<http://www.Google.co.th> ใน www.depthai.go.th/th/control/newreport/dbimages/150_th ข้อมูลพื้นฐานอุตสาหกรรม.